

**NACIONALINIO MUZIEJAUS
LIETUVOS DIDŽIOSIOS KUNIGAIKŠTYSTĖS VALDOVŲ RŪMŲ**

2016 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

2017-02-23

Vilnius

I. STRATEGINIŲ POKYČIŲ ĮGYVENDINIMAS

Nacionalinio muziejaus Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmų (toliau – Muziejus) misija – saugoti Lietuvos didžiųjų kunigaikščių rūmų Vilniaus Žemutinėje pilyje paveldą, kaip išskirtinį valstybės istorijos ir kultūros paminklą, skatinti nacionalinės kultūros atvirumą bei pristatyti jos savitumą užsienyje, saugoti ir puoselėti nacionalinės kultūros tapatumą bei jį aktualinti, susieti kultūros paveldo saugojimą su muziejinių vertybių kaupimu, moksliniais tyrimais, informacijos visuomenei teikimu, kultūros reikmių tenkinimu ir švietimu.

2016 m. Muziejus įgyvendino šį veiklos prioritetą – **DIDINO MUZIEJAUS TEIKIAMŲ PASLAUGŲ KOKYBĘ IR PRIEINAMUMĄ**. Įgyvendinant minėtą prioritetą, atlikti šie darbai:

1) Surengti 2 tarptautiniai projektai – paroda ir mokslinė konferencija – su integruotomis kultūrinėmis programomis.

Kol vyksta Valdovų rūmų B dalies atkūrimo darbai, Muziejus neturi specialaus laikinųjų parodų centro. Todėl Muziejus demontavo dalį nuolatinės ekspozicijos ir įkūrė laikiną parodų centrą. Jame 2016 m. paeiliui surengė 3 parodas: 1) tarptautinę parodą „*Praemiando incitat*. Šventojo Stanislovo ordinas“; 2) tarptautinę parodą „Amžinybės atspaudas. Italų Renesanso ir Baroko šedevrų krikščioniškieji siužetai XIX a. graviūrose“; 3) parodą „Ekspوناتai. 2009–2015 m. dovanotos ir įsigytos vertybės“ įrengė 2016 m. pabaigoje, o atidarymas įvyko 2017 m. sausio 18 d.

Kaip ir buvo planuota, tarptautinę parodą „*Praemiando incitat*. Šventojo Stanislovo ordinas“ lydėjo integruota mokslinė, kultūrinė ir edukacinė renginių programa: parodos atidarymas, Lietuvos ir Lenkijos specialistų 6 nemokamos viešos paskaitos, nemokamas koncertas, sukurti ir vesti 3 parodos edukaciniai užsiėmimai šiomis temomis: „*Praemiando incitat*: valstybiniai ordinais“, „*Praemiando incitat*: garbės ir išdavystės kolizija Lietuvos Didžiojoje Kunigaikštystėje XVIII a.“, „Šventieji – valstybės globėjai ir jų simboliai“, ekskursijos su parodos kuratoriais, 1 teminė ekskursija „*Praemiando incitat*. Šventojo Stanislovo ordinas“, parodos išlydėtuvių metu visą savaitgalį taikytas simbolinis 1 Eur įėjimo į muziejų mokestis, parodos kuratoriai vedė nemokamas ekskursijas pavieniams lankytojams. Parodos mokslinių, kultūrinių ir edukacinių renginių programoje apsilankė 973 žmonės, svetingojo savaitgalio metu muziejų aplankė 1173 žmonės.

Kartu su Krokuvos Vavelio karališkąja pilimi – Valstybiniais meno rinkiniais (Lenkija) suorganizuota 3 dienų tarptautinė mokslinė konferencija „Abiejų Tautų sostinių katedros. Krokuvos ir Vilniaus vyskupiškiosios bažnyčios“, kurios metu Lietuvos ir Lenkijos mokslininkai perskaitė net 47 mokslinius pranešimus. Konferenciją pajavairino Abiejų Tautų Respublikos sakralinės muzikos koncertas. Konferencijos pranešimų klausėsi 400 žmonių. Įėjimas į šį renginį, kaip paprastai yra moksliniuose forumuose, buvo nemokamas.

2) Atrinktas ir restauruotas reprezentatyvus archeologijos eksponatų rinkinys laikinoms kilnojamosioms parodoms.

Baigtas restauruoti Lietuvos istoriją ir kultūros paveldą reprezentuojantis archeologijos eksponatų rinkinys kilnojamosioms parodoms. Pusei metų 299 archeologiniai radiniai išvežti į Baltarusiją: surengta tarptautinė paroda „Lietuvos didžiųjų kunigaikščių rezidencijos archeologiniai radiniai. Kasdienybė Vilniaus dvare“ Nacionaliniame istorijos ir kultūros muziejuje-draustinyje „Nesvyžius“ ir Gardino valstybiniame religijų istorijos muziejuje. Parengtas ir išleistas parodos katalogas baltarusių ir anglų kalbomis. Baltarusijos Respublikos piliečiai turėjo puikią galimybę pažinti bendros valstybės – Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės – valdovų dvaro ir jo aplinkos paveldą, europinę jo dimensiją. Aktualinant ir populiarinant Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės kultūros paveldą užsienyje, skatintas tarptautinis bendradarbiavimas, Baltarusijos integracija į Europos Sąjungos valstybių projektinę veiklą ir skirtingų kultūrų dialogas. Parodų rengimo metu taip pat iš esmės sutarta dėl archeologinės parodos iš Baltarusijos muziejų rinkinių surengimo galimybių Valdovų rūmuose.

Iš viso Muziejuje 2016 m. konservuoti ir restauruoti 1327 eksponatai (planuota 1000 vnt.).

Iš viso planuota surengti 3 parodas, o surengtos 5 (4 iš jų tarptautinės). Lietuvoje ir užsienyje 2016 m. surengtos parodos iš viso pritraukė per 100 tūkst. lankytojų. Muziejus taip pat dalyvavo skolindamas eksponatus bei pateikdamas informaciją ir ikonografiją dar 3 tarptautinėse parodose (Venecijos architektūros parodoje, Mantujos ir Milano parodose, skirtose istorinio paveldo netektims ir išsaugojimo pastangoms), kurias rengė kiti partneriai.

3) Taikyta nuolaida edukaciniam bilietui daugiavaikėms šeimoms.

Muziejus pritaikė nuolaidą edukaciniam bilietui, taikomam šeimoms. Įvestas didelės (2 suaugusieji ir nepilnamečiai vaikai) ir mažos (1 suaugusysis ir nepilnamečiai vaikai) šeimų bilietai. Iš viso 2016 m. muziejų aplankė 1830 didelių šeimų ir 678 mažos šeimos, iš jų edukacinėje veikloje dalyvavo 25 mažos ir 13 didelių šeimų. Taip pat sukurti 6 edukaciniai užsiėmimai šeimoms šiomis temomis: „Pasivaikščiojimas muziejaus karalystėje“, „Genealogijos pradžiamokslis: dinastijos, valdovai, mano šeima“, „Statykime pilis“, „Improvizuojame operą: Elenos pagrobimas“, „Svečiuose pas Žygimantą Augustą“, „Žygimanto Vazos šeima“. Šeimos kviestos dalyvauti edukaciniuose koncertuose „Pražydo rožė“, „Kelionė per Alpes ir Zalcburgo miestą“, „Žvėrių karnavalas“, „Angelų giesmės Cecilijai“, kalėdinių užsiėmimų programoje „Kalėdų belaukiant“ („Baltos eglutės puošmenos“, „Puošiamė dovanas“, „Giesmių vainikas“) bei muziejuje veikusiose atvirose meninio lavinimo studijose (13 vnt.).

Skiriant dėmesį daugiavaikėms šeimoms ir mažinant jų socialinę atskirtį, muziejuje 2016 m. birželio–liepos mėnesį veikė dienos stovykla „Legendinis vilkas“, kurioje stovyklavo vaikai iš daugiavaikių šeimų (3 pamainos po 25 vaikus, t. y. iš viso – 75 vaikai). Vaikai susipažino su muziejaus darbuotojų veiklos įvairove, istoriniu ir kultūriniu paveldu, dalyvavo pažintinėje ir kūrybinėje veikloje edukacinių užsiėmimų metu, lankėsi kituose muziejuose. Organizuojant stovyklą bendradarbiauta su Gausių šeimų asociacija.

Skatinant šeimų darną, sudarant galimybę kartu kultūringai bei prasmingai praleisti šventinį laiką ir stiprinant pilietinę savimonę, buvo sudarytos palankios sąlygos trijų valstybinių švenčių, susijusių su Lietuvos valstybingumo raida, metu aplankyti muziejaus ekspozicijas nemokamai Vasario 16 d. arba už 1 Eur simbolinį mokestį Kovo 11 d. ir Liepos 6 d. bei dalyvauti edukacinėje bei kultūrinėje veikloje, skatinančioje pilietiškumą ir stiprinančioje istorinę tapatybę. Šiomis švenčių dienomis muziejų ar muziejaus organizuojamus edukacinius ir kultūros renginius aplankė per 21000 žmonių. Pažymint Motinos ir Tėvo dienas, jų išvakarėse motinos ir atitinkamai tėčiai į Muziejų atvykę su mažamečiais vaikais, jame lankėsi nemokamai.

Taip pat buvo suorganizuotos 2 akcijos, leidusios žmonėms nemokamai susipažinti su Muziejaus ekspozicijomis: Muziejų Naktį ir Kultūros Naktį ekspozicijas nemokamai aplankė 10419 žmonių. Šių dviejų akcijų metu renginiuose dalyvavo 5000 lankytojų. Muziejų Nakties metu edukacinėje veikloje dalyvavo 500 žmonių. T. y. akcijų metu Muziejus iš viso priėmė bemaž 15000 lankytojų.

Planuota surengti 900 edukacinių užsiėmimų, o surengta 1092. Taip pat pravesta 13 meninio lavinimo studijų. Sukurta ar atnaujinta 17 edukacinių užsiėmimų temų, orientuojantis į ikimokyklinukus, 9–12 kl. mokinius ir šeimas. Edukacinėje veikloje dalyvavo 21592 asmenys.

Iš viso 2016 m. planuota sulaukti 150 tūkst. lankytojų. Iš viso priimta beveik 201 tūkst. lankytojų.

4) Atliktas tyrimas – Muziejaus edukacijos poveikis ugdymo programos įgyvendinimui.

Pagrindinis tyrimo tikslas – įvardinti formaliojo istorijos ugdymo aplinkų plėtotės, pasitelkiant muziejinę edukaciją, skatinamuosius ir ribojamuosius veiksnius. Tyrimo uždaviniai: 1) atlikti istorijos dalyko pedagogų ekspertinio požiūrio į formaliojo istorijos ugdymo(si) aplinkų plėtotės skatinamuosius ir ribojamuosius veiksnius analizę; 2) numatyti gaires galimai formaliojo istorijos

ugdymo aplinkų plėtotei, pasitelkiant muziejinę edukaciją. Tyrimo metu atlikta mokytojų ekspertinių nuomonių analizė, tiriant formaliojo istorijos 5–6 klasių ugdymo aplinkas papildančios muziejinės edukacijos poreikį, ieškant skatinamųjų ir nustatant ribojamuosius veiksnius. Tyrimo rezultatų išvados rodo keletą galimybių, kaip plėtoti formaliojo istorijos ugdymo aplinkas, pasitelkiant muziejinę edukaciją: a) keisti mokyklų vidaus tvarkas; b) ieškoti muziejų edukacijos apmokėjimo šaltinių; c) rengti Bendrojo ugdymo programų pakeitimus, numatant dalykų integralumą, d) teikti metodinę pagalbą ir kelti mokytojų kvalifikaciją; e) organizuoti glaudesnę muziejų ir mokyklų bendradarbiavimą, rengiant muziejų edukacines programas.

VEIKLOS EFEKTYVUMO DIDINIMO KRYPTYS

Siekiant užtikrinti nuolatinį lankytojų srautą, ketinta aktualinti, aktyvinti ir viešinti edukacinių užsiėmimų, ekskursijų, renginių programas. Ekskursijų ir edukacijos skyriaus darbuotojai parengė ir išleido edukacijai pristatyti skirtą išsamų leidinį „Edukacija. Ką veikti muziejuje mažiems ir dideliems?“ ir lankstinuką „Ekskursijos Valdovų rūmų muziejuje“, kuriame pateikta informacija apie muziejuje vedamas apžvalginės ir teminės ekskursijas. Didinta teminių ekskursijų ir edukacinių užsiėmimų įvairovė. Lankytojams parengtos 4 naujos teminės ekskursijos muziejaus ekspozicijose: „Vilnius: Litvaniae metropolis“, „Ar aš norėčiau gyventi senojoje Lietuvos didžiojo kunigaikščio rezidencijoje“, „Mados istorijos: nuo žalvarinio žiedo iki barokinio peruko“, „Vaikystė valdovo dvare“. Taip pat parengtos ir vestos ekskursijos muziejaus organizuotose tarptautinėse parodose. Buvo pateikta informacija apie surengtas parodas lydinčias mokslinių, kultūrinių ir edukacinių renginių programas tiek interneto svetainėje, tiek atskiruose lankstinukuose. Renginių skyriaus darbuotojai parengė 63 naujienlaiškius, išleido 22 renginių programėles, 13 plakatų. Keičiantis žiniasklaidos priemonių populiarumui ir reklamos tendencijoms, persiorientuota ir vis daugiau dėmesio skirta Muziejaus veiklos viešinimui internete. Tikslinei auditorijai skirta reklama apie renginius ir muziejaus iniciatyvas nukreipta į populiariausią šalyje „Facebook“ platformą. Renginiai viešinti ir lauko reklamos stenduose, per televiziją, radiją. Svarbiausi renginiai tiesiogiai ar juos įrašius vėliau transliuoti per nacionalinę transliuotoją – LRT televiziją. Šių laidų įrašai prieinami LRT Mediatekoje bei taip pat talpinami atnaujintame Valdovų rūmų „Youtube“ kanale, tuo užtikrinant informacijos apie juos nuolatinę sklaidą. 2016 m. Valdovų rūmai pirmieji šalyje tarp muziejų pradėjo renginių tiesiogines „livestream“ transliacijas „Facebook“ socialiniame kanale.

Didinant teikiamų paslaugų kokybę ir prieinamumą, 2016 m. vasarą renginiams intensyviai išnaudotas kiemas. Tęsta jau suformuota kultūros renginių kieme tradicija (klasikinės ir kt. profesionalios muzikos koncertai), ji išplėsta žanriniu požiūriu: pasitvirtino ir efektyvių rezultatų davė „Kinas po žvaigždėmis“ programa. Plėsta kultūrinių ir pažintinių renginių geografija, siekiant įtraukti muziejus regionuose. Surengtas projektas Protų kovos „Istorijos detektyvai“ Plungėje – Žemaičių dailės muziejuje, Klaipėdoje – Mažosios Lietuvos istorijos muziejuje, Alytaus kraštotyros muziejuje, Biržų krašto muziejuje „Sėla“, Marijampolėje – P. Kriaučiūno viešojoje bibliotekoje. Finalas įvyko Valdovų rūmuose. Kitas projektas „Istorinio šokio diena“ surengtas Rokiškio krašto muziejuje, Raudondvario dvare ir galiausiai Valdovų rūmuose.

Iš viso Muziejuje įvyko 215 renginių. Planuota surengti 90, o įvyko 182 kultūriniai renginiai. Renginiuose apsilankė 71927 žmonės.

Siekiant didinti muziejaus prieinamumą eksperimento tvarka 2016 m. birželio mėnesį dirbta 7 dienas per savaitę, penktadienį–sekmadienį prailginant muziejaus darbo laiką iki 20 val. Lyginant statistinius duomenis ir atsižvelgiant į eksperimento trukmę bei informacijos sklaidos ribotumą, jis davė teigiamų rezultatų arba signalizavo teigiamas tendencijas: 2015 m. birželio mėn. (pirmadienis – nedarbo diena) muziejuje apsilankė 13951 lankytojas, 2016 m. birželį – 14861 lankytojas.

Siekiant išsiryškinti lankytojų poreikius ir gerinti aptarnavimo kokybę 2016 m. birželio mėnesį taip pat atliktas lankytojų srauto tyrimas. Jo tikslas – išsiaiškinti muziejaus lankytojų geografiją (užsienio kalbų poreikio analizė) bei informacijos apie muziejų gavimo šaltinius ir numatyti būsimas informacijos sklaidos kryptis, modeliuoti lankytojų pritraukimo galimybes. Apklausta 73,05 % lankytojų, iš apklaustųjų 35,43 % – užsieniečiai (iš netgi 62 šalių), nustatyta net 18 informacijos apie muziejų gavimo šaltinių, tačiau pagal dažnį jie nelygiaverčiai. Tyrimas parodė, kad pagrindiniais informacijos apie muziejų šaltiniais lankytojai nurodė turizmo agentūras, miesto gidus, muziejaus išorinę reklamą, kelionių literatūrą, buvusių lankytojų rekomendacijas, informaciją internete, renginių organizatorių rekomendacijas. Kiti informacijos šaltiniai (Vilniaus miesto žemėlapis, Vilniaus Turizmo informacijos centras, Vilniaus miesto kortelė, viešbučių rekomendacijos ir pan.) kiekybine prasme mažiau reikšmingi. Tyrimas aiškiai parodė, kuriems informacijos kanalams būtina skirti didžiausią dėmesį, siekiant maksimalaus efekto.

Užtikrinant skirtingų visuomenės grupių aktyvų dalyvavimą Muziejaus veikloje, plėstos siūlomų paslaugų virtualioje aplinkoje formos ir kiekis. Išplėstas kultūros produktų ir paslaugų spektras, renginiai, integruotos kultūrinės ir edukacinės programos, specialios akcijos garantavo kokybišką lankytojų užimtumo įvairovę, plėtė auditoriją ir palaikė tolydų lankytojų srautą. Pritaikant šiuolaikines technologijas, atnaujinta nuolatinė ekspozicija virtualios realybės projektu „Virtuali kelionė laiku“. Remiantis istoriniais ir archeologiniais duomenimis, sukurta virtualios realybės projekcija, pristatanti galimybę 3D virtualioje erdvėje šimtmečiais nusikelti į praeitį ir pamatyti, kaip istoriškai keitėsi Vilniaus pilių teritorija, Lietuvos didikų kunigaikščių rezidencija nuo XIII a. iki XVI a. pradžios. Taikant išmaniąsias technologijas, prisidėta prie istorijos ir kultūros paveldo (taip pat eksponuojamo nuolatinėje ekspozicijoje) aktualinimo. Atnaujinti audiogidai lietuvių ir anglų kalba. Parengtas audiogidas rusų kalba. Parengtas audiogidas vaikams. Sukurtas ir įdiegtas informacinių terminalų turinys.

Stiprinant muziejaus veiklą, ketinta pritraukti neatlygintinai gautiną paramą iš mecenatų ir rėmėjų. Lietuvos istorijai ir paveldui svarbių lituanistinių eksponatų įsigijimą, nacionalinių rinkinių turtinimą tradiciškai riboja lėšos. Muziejus neatlygintinai gavo 13 eksponatų. Apie 10 atraktyvių, originalių projektų pasiūlyta finansuoti potencialiems rėmėjams. Darbuotojai pritraukė 41912 Eur paramos konkreitiems projektams: audiovizualinei projekcijai „Mes stiprūs, Lietuva!“, virtualiam istorinės realybės atkūrimui, 4 knygų išleidimui, tarptautinei mokslinei konferencijai, užsienio specialistų viešų paskaitų pristatymui. Lietuvos kultūros taryba ir Lietuvos Respublikos kultūros ministerija skyrė 84900 eurų projektų įgyvendinimui. Kitai muziejaus nuostatuose nurodytai veiklai finansuoti gauta 8806,32 Eur paramos.

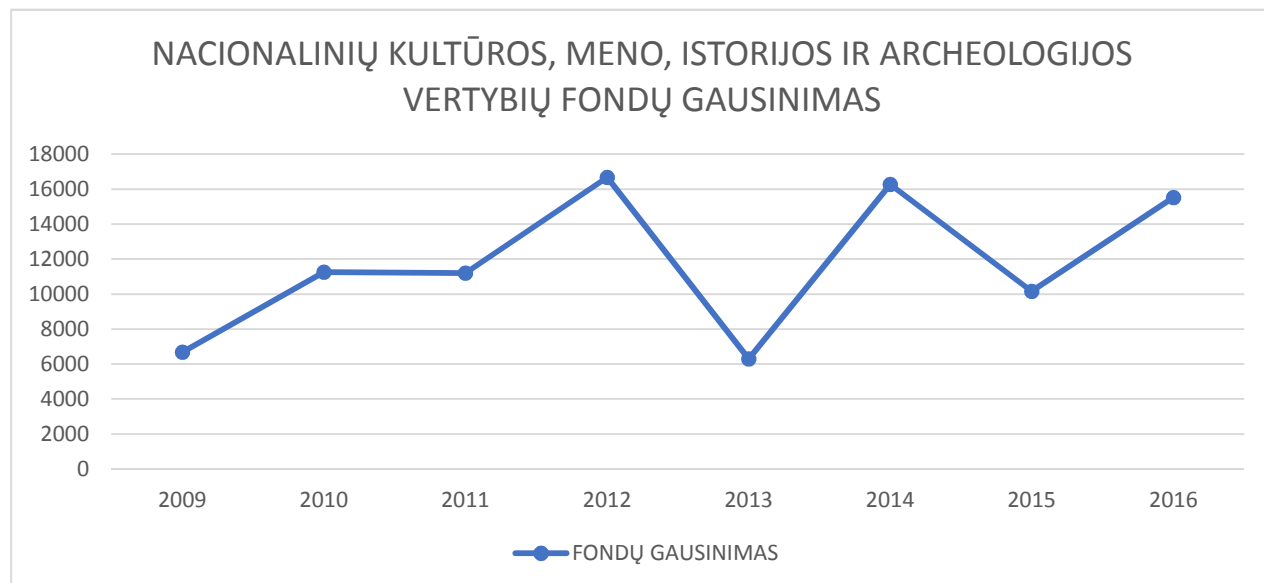
Iš viso Muziejaus projektinei veiklai finansuoti gauta – 135618 Eur. Muziejaus veiklą įvairūs rėmėjai (žiniasklaida, draudimo bendrovės ir kt.) taip pat parėmė paslaugomis ir nuolaidomis, kurios galėtų būti įvertinamos ne mažesne suma, nei sukaupta veiklai finansuoti grynųjų lėšų.

II. STRATEGINIO VEIKLOS PLANO ĮGYVENDINIMO REZULTATAI

Muziejaus strateginis tikslas – nacionalinių kultūros vertybių išsaugojimas, jų pristatymas visoms visuomenės grupėms Lietuvoje ir užsienyje. Įgyvendindamas strateginį tikslą, Muziejus:

- **įsigyja ir kaupia** kultūros, meno, istorijos ir archeologijos vertybes;
- **saugo** sukauptas vertybes, jas konservuojant, restauruojant, siekiant užtikrinti jų saugojimui tinkamas sąlygas visose patalpose, vykdant fizinę, mechaninę bei elektroninę rinkinių apsaugą;
- **tyrinėja** sukauptas vertybes ir įveda jas į kultūrinę apyvartą;
- **populiarina** sukauptas vertybes ekspozicijose ir parodose Lietuvoje bei užsienyje, tyrinėjimų rezultatus pristatant visuomenei įvairiais leidiniais lietuvių bei užsienio kalbomis, rengiant įvairius renginius, edukacines programas, temines ekskursijas.

Vertinimo kriterijaus kodas	Efekto vertinimo kriterijaus pavadinimas	2016 metų efekto vertinimo kriterijaus reikšmė		Nepasiektų arba viršytų efekto vertinimo kriterijų reikšmių priežastys
		Planuota	Įvykdyta	
E-01-01	Muziejaus saugomų eksponatų skaičiaus didėjimas (procentais)	11	19,76	Efekto kriterijus viršytas įtraukus į apskaitą daugiau archeologinių radinių nei planuota, nes radiniai tvarkomi pagal tyrimų metus ir sunku iš anksto prognozuoti tikslų artefaktų skaičių.

Strateginiam tikslui įgyvendinti parengta programa *Vertybių kaupimas, saugojimas, tyrimas ir populiarinimas*.

Muziejaus veiklos prioritetas – įtraukti į muziejaus apskaitą archeologinių tyrimų metu Valdovų rūmų teritorijoje rastus radinius, pasirūpinti tinkamu jų saugojimu, sudarant palankias sąlygas juos tyrinėti. 2016 m. Archeologijos fondas (VRA) papildytas 15495 eksponatais.

Atliekant Muziejaus ir Lietuvos nacionalinių rinkinių pildymui aktualių bei lituanistinę reikšmę turinčių vertybių paiešką, nuolat sekta užsienio ir Lietuvos aukcionų informacija, peržiūreta 120 aukcionų naujienlaiškių. Atrinktų 2 vertybių įsigijimui pritarė Rinkinių komplektavimo komisija, pavyko įsigyti 1 eksponatą. Antikvariatai pasiūlė įsigyti apie 10 vertybių. Rinkinių komplektavimo

komisija pritarė 1 vertybės įsigijimui. Privatūs asmenys pasiūlė įsigyti apie 20 vertybių. Muziejaus lėšomis Kultūros, meno ir istorijos fondui (VR) iš viso įsigyti 3 eksponatai (planuota 1 vnt.). Šiam fondui gauta dovanų dar 13 eksponatų. Dar 382 eksponatų dovanų gautų eksponatų perdavimas dėl užtrukusio įvertinimo įformintas 2017 m. pradžioje.

Įgyvendinant programą, į pirminę apskaitą 2016 m. planuota įtraukti 7001 eksponatą ir iš viso turėti 85513 saugomų eksponatų. Vykdamas aktyvią archeologinių radinių tikrinimo ir perėmimo, rėmėjų paieškų veiklą, šis eksponatų kaupimo skaičius viršytas. Šiuo metu saugomų eksponatų skaičius siekia 94024 vnt., nes 2016 m. įtraukta į pirminę apskaitą 15512 eksponatų.

Rūpintasi vertybių saugojimu: nuolat vykdyta eksponatų saugojimo sąlygų stebėseną saugyklose, nuolatinėse ekspozicijose ir parodų erdvėse. Su apskaitos dokumentais sutikrinti 1345 vnt. į muziejinę apskaitą įtrauktų eksponatų. Vykdytas Kultūros, meno ir istorijos fondo (VR) eksponatų tikrinimas ir priežiūra ekspozicijoje (taip pat vertybių, laikinai išimtu iš ekspozicijos) 284 vnt. Didinant paveldo prieinamumą, suskaitmeninta 16917 eksponatų, o planuota 7000. Apšiltintos patalpų, pritaikytų eksponatų saugojimui, sienos, t. y. pagerintos mikroklimato užtikrinimo sąlygos. Užtikrinant Valdovų rūmų muziejaus patalpų techninę būklę bei darbuotojų tinkamas darbo sąlygas: pakeistos nebetinkamos naudoti darbuotojų kėdės (taip pat specialios, skirtos restauratoriams, iš viso 15 vnt.), pakeisti vėdinimo sistemos oro filtrai (32 vnt.), atlikti 2 visų priešgaisrinių pastato sistemų patikrinimai, atlikti darbuotojų 10 kabinetų stabilizacinių siūlių formavimo ir stebėjimo darbai bei surašytas defektinis aktas rangovui, 2 kartus atliktos visų Muziejaus erdvių grindų esminio valymo ir impregnavimo profilaktinės priežiūros procedūros. Prižiūrėti ir koordinuoti Valdovų rūmų A dalies deko ir B dalies atkūrimo statybos darbai, kurie bus tęsiami 2017 m. ir galutinai turi būti užbaigti 2018 m.

Valdovų rūmų atkūrimo projektas pristatytas 3 parodose (informaciniai stendai, katalogo medžiaga, maketas) Italijoje. Populiarinant Muziejaus rinkinius ir veiklą, taip pat Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės istoriją ir kultūros paveldą, išleista 12 leidinių (planuota 4). Parodose fiziškai pristatyti rinkiniuose saugomi 742 eksponatai. Iš viso ekspozicijose ir parodose rodyti 2359 eksponatai. 338 unikalūs eksponatai paskelbti Muziejaus svetainės virtualioje parodoje „Savaitės eksponatas 2016“, taip pat LIMIS. 2016 m. tęstinę virtualią parodą „Savaitės eksponatas“ aplankė 22019 unikalūs lankytojai. Muziejuje kartu su archeologiniais radiniais saugoma kompleksinė daugiau nei 20 m. kaupa Valdovų rūmų teritorijos tyrimų medžiaga. Fonduose buvo sudarytos sąlygos 164 lankytojams jų atliekamų tyrimų tikslais susipažinti su 26419 eksponatų. Populiarinti muziejaus sukaupti rinkiniai: surengtos 3 muziejaus VR ir VRA fondų rinkinius pristatančios parodos, išleisti 2 šių parodų katalogai lietuvių, anglų ir baltarusių kalbomis, perskaityta 15 paskaitų, 14 pranešimų konferencijose Lietuvoje ir užsienyje, 7 metodinės paskaitos studentams. Pasiūlytos naujos teminės ekskursijos, kurių metu buvo tikslingai populiarinamos išskirtinės vertybių grupės. Parengti ir dalinti lankytojams teminiai žaidimai, aktualinantys tam tikros grupės eksponatus. Vesti tradiciniai edukaciniai užsiėmimai ir meninio lavinimo studijos, kurių metu vaikai pasigamindavo dirbinius pagal eksponuojamus Valdovų rūmų teritorijoje archeologinių tyrimų metu rastus radinius. Nematerialusis paveldas, taip pat ir Europos bei Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės muzikos istorijos reiškiniai bei faktai, susiję su Valdovų rūmais, viešinti senosios muzikos koncertais, festivaliais, leidiniais. Nuosekliai ir periodiškai viešinta Muziejaus veikla: išplatinta 40 pranešimų žiniasklaidai, inicijuota per 40 radijo ir daugiau nei 30 televizijos laidų bei reportažų, internetinėje ir tradicinėje žiniasklaidoje inicijuoti daugiau kaip 165 straipsniai.

PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO REZULTATAI

Programos tikslo įgyvendinimą 2016 metais atspindi programos tikslo ir uždavinio vertinimo kriterijai (rezultato ir produkto) bei jų reikšmės. Toliau pateikiama informacija apie šių vertinimo kriterijų reikšmių pasiekimą 2016 metais.

Vertinimo kriterijaus kodas	Programos, tikslų, uždavinių, vertinimo kriterijų pavadinimai ir mato vienetai	Vertinimo kriterijų reikšmės			Nepasiektų arba viršytų vertinimo kriterijų reikšmių priežastys (netinkamas planavimas, per ilgas derinimas, nepakankami administraciniai gebėjimai ir kita).
		Metinis planas	įvykdyta	įvykdymo procentas	
1 tikslas. Didinti nacionalinių kultūros, meno, istorijos ir archeologijos vertybių fondus					
R-01-01-01-01	Bendras saugomų eksponatų skaičius (vnt.)	82362	94024	114,2	Planuota kriterijaus reikšmė viršyta, nes dėl nepilnai parengtų archeologinių tyrimų ataskaitų ir radinių sąrašų sunku buvo tiksliai prognozuoti numatomų perimti archeologinių radinių skaičių.
R-01-01-01-02	Muziejaus rinkiniuose ataskaitinio laikotarpio pabaigoje saugomų neįvertintų tikrąja verte eksponatų dalis, proc.	0	0	0	
R-01-01-01-03	Muziejaus rinkiniuose ataskaitinio laikotarpio pabaigoje saugomų suskaitmenintų eksponatų dalis, proc.	40	51	127,5	Planuota kriterijaus reikšmė viršyta, nes ji susijusi su muziejaus rinkinius papildžiusių vertybių skaičiumi, kuris yra sunkiai prognozuojamas.
<p>1 tikslo</p> <p>1 uždavinys GAUSINTI VERTYBIŲ RINKINIUS</p>					
P-01-01-01-01-01	Įsigytų (pirktų) vertybių skaičius (vnt.)	1	3	300	Planuota kriterijaus reikšmė viršyta, nes pasiūloje atsirado ir muziejaus finansinės galimybės leido įsigyti 3 lituanistines vertybes. Pasiūlą tarptautinėje rinkoje prognozuoti sudėtinga.
P-01-01-01-01-02	Įtrauktų į Muziejaus pirminę apskaitą archeologinių vertybių skaičius (vnt.)	7000	15495	221,4	Planuota kriterijaus reikšmė viršyta, nes į pirminę apskaitą įtraukiamos visos einamaisiais metais muziejaus rinkinius papildžiusios vertybės, kurių tikslų skaičių dėl minėtų priežasčių sunku prognozuoti.

	1 tikslo				
	2 uždavinys TYRINĖTI VERTYBES IR UŽTIKRINTI JŲ IŠSAUGOJIMĄ				
P-01-01-01-02-01	Restauruotų ir konservuotų vertybių skaičius (vnt.)	1000	1327	132,7	Planuota kriterijaus reikšmė viršyta, nes kitiems muziejams pageidaujant archeologinių radinių parodų, buvo vykdomi intensyvūs restauravimo darbai. Darbuotojai finansiškai motyvuoti atlikti daugiau darbų. Gavus LKT finansavimą, 1 vertybė restauruota Lietuvos dailės muziejaus Prano Gudyno restauravimo centre.
P-01-01-01-02-02	Suskaitmenintų eksponatų skaičius (vnt.)	7000	16917	241,67	Planuota kriterijaus reikšmė viršyta, nes ji susijusi su muziejaus rinkinius papildžiusių vertybių skaičiumi.
P-01-01-01-02-03	Išleistų leidinių skaičius (vnt.)	4	12	300	Planuota kriterijaus reikšmė viršyta, nes atsirado naujų prioritetinių leidinių, kuriuos reikėjo skubiai parengti ir išleisti, arba atsirado leidinių rėmėjai. Todėl papildomai išleistas 1 parodos katalogas, 1 edukacinę veiklą pristatantis leidinys, 4 leidiniams išleisti rasti rėmėjai, 1 leidinys buvo skirtas jubiliejui, tad jo nebuvo galima atidėti.
2 tikslas. Patraukliomis formomis teikti kokybiškas paslaugas visuomenei					
R-01-01-02-01	Bendras lankytojų skaičius (vnt.)	150000	200706	133,8	Planuota kriterijaus reikšmė viršyta dėl rengtų didelio masto ir didelio populiarumo sulaukusių projektų, tokių kaip „Kinas po žvaigždėmis“, „Midsummer Vilnius“, 3D audiovizualinė projekcija „Mes stiprūs, Lietuva!“, plačių tarptautines parodas lydinčių mokslinių, kultūrinių, edukacinių programų. Taip pat prisidėjo tai, kad muziejus dirbo trijų valstybinių švenčių metu, daug lankytojų pritraukė akcijos „Muziejų naktis“, „Kultūros Naktis“ bei jų plačios kultūrinės programos, vasaros darbo laiko įvedimas ir pan.

R-01-01-02-02	Per ataskaitinį laikotarpį muziejaus projektinio finansavimo paieškos paraiškų rezultatyvumas (proc.)	50	61,1	122,2	Kriterijaus reikšmė viršyta, nes potencialūs rėmėjai susidomėjo muziejaus darbuotojų siūlomais finansuoti patraukliais parodiniai, leidybiniais ir kitais projektais. Teikta projektams finansuoti 36 paraiškos-prašymai, iš jų 22 buvo finansuoti.
R-01-01-02-03	Per ataskaitinį laikotarpį kvalifikaciją tobulinusių muziejaus darbuotojų dalis nuo įstaigos darbuotojų skaičiaus (proc.)	20	57	283	Planuota kriterijaus reikšmė viršyta, nes Muziejus sudaro palankias sąlygas darbuotojams kelti kvalifikaciją. Be to naujo Muziejaus kolektyvas palaipsniui formuojamas, todėl kvalifikacijos kėlimas yra itin aktualus. Iš viso kvalifikaciją kėlė 73 darbuotojai iš 129. 49 darbuotojai iš 73 gavo kvalifikacijos pažymėjimus.
<p>2 tikslo</p> <p>1 uždavinys SIŪLYTI KOKYBIŠKĄ LANKYTOJŲ UŽIMTUMO FORMŲ ĮVAIROVĘ</p>					
P-01-01-02-01-01	Kultūrinių renginių skaičius (vnt.)	90	182	202,2	Planuota kriterijaus reikšmė viršyta, nes surengtų tarptautinių parodų kultūros renginių ciklą apimtis buvo didesnė nei planuota. Taip pat surengta iš anksto neplanuotų koncertų, knygų pristatymų, viešų paskaitų, kelios konferencijos. Didelę dalį neplanuotų renginių inicijavo kitos kultūrinės bei mokslo institucijos, o Muziejus buvo jų partneris.
P-01-01-02-01-02	Surengtų edukacinių užsiėmimų skaičius (vnt.)	900	1092	121,33	Planuota kriterijaus reikšmė viršyta, nes papildomo pedagogų ir mokinių susidomėjimo sulaukė atliktas edukacinių užsiėmimų turinio derinimo su bendrojo ugdymo programomis darbas. Taip pat išaugo ikimokyklinių įstaigų susidomėjimas muziejine edukacija. Viršijimui įtakos turėjo išleistas leidinys apie edukaciją bei jo paskelbimas muziejaus svetainėje pdf formatu (pagal amžiaus tarpsnius) bei aktyvus naujų edukacinių užsiėmimų temų kūrimas ir propagavimas.
P-01-01-02-01-03	Surengtų parodų skaičius (vnt.)	3	5	166,7	Planuota kriterijaus reikšmė viršyta, nes Muziejus neturi stabilaus parodų centro, tad buvo planuojamas minimalus parodų skaičius. Dar 3 parodose muziejus dalyvavo skolindamas eksponatus ir pateikęs informacinę medžiagą.

P-01-01-02-01-04	Muziejaus atliktų tyrimų skaičius per ataskaitinį laikotarpį (vnt.)	1	4	400	Planuota kriterijaus reikšmė viršyta, nes muziejus atliko dvi apklausas dalyvaudamas Kultūros ministerijos pilotiniame projekte, o 2016 m. birželio mėnesį prailginęs muziejaus darbo laiką savo iniciatyva ir pajėgomis atliko lankytojų srauto tyrimą.
P-01-01-02-01-05	Per ataskaitinį laikotarpį muziejaus sukurtų naujų e. paslaugų ir e. produktų skaičius (vnt.)	2	7	350	Planuota kriterijaus reikšmė viršyta, nes, gavus dalinį Lietuvos kultūros tarybos finansavimą, atsirado galimybė atnaujinti ir sukurti naujus audiogidus.

PROGRAMOS ASIGNAVIMŲ PANAUDOJIMAS

Asignavimai	Patvirtinti (patikslinti) asignavimai, tūkst. eurų	Panaudoti asignavimai, tūkst. eurų	Asignavimų panaudojimo procentas
Iš viso asignavimų programai (1+2)	9631,1	9585,2	99,5
Iš jų pagal finansavimo šaltinius:			
1. Lietuvos Respublikos valstybės biudžetas			
iš jo:	9175,7	9175,7	100
1.1. bendrojo finansavimo lėšos			
1.2. Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšos			
1.3. tikslinės paskirties lėšos ir pajamų įmokos	415,3	369,4	89
2. Kiti šaltiniai (Europos Sąjungos finansinė parama projektams įgyvendinti ir kitos teisėtai gautos lėšos)	40,1	40,1	100

Asignavimai panaudoti 99,5 procentais todėl, kad pajamų įmokų lėšos buvo kaupiamos lituanistinių vertybių įsigijimui. Gruodžio mėn. Rinkinių komplektavimo komisijai pritarus, buvo įsigytos dvi muziejinės vertybės. Pirkimo metu buvo nusiderėta kaina, todėl pavyko sutaupyti dalį lėšų, kurios perkeltos į 2017 m. Iš jų 14,1 tūkst. eurų panaudosime skolų padengimui už suteiktas 2016 m. gruodžio mėn. paslaugas bei ir toliau atidžiai stebėsime lituanistinių vertybių pasiūlą pasaulio aukcionuose, antikvariatuose ir pan., kad turint finansinę galimybę atsiradus tinkamai vertybei galėtume operatyviai ją įsigyti.

III. PLANUOJAMI ARTIMIAUSIO LAIKOTARPIO VEIKLOS PRIORITETAU

Planuojamas artimiausio laikotarpio prioritetasis – muziejaus teikiamų paslaugų kokybės ir prieinamumo tolesnis didinimas, mažinant kultūrinę ir socialinę atskirtį. Įgyvendinant šį prioritetą ketinama atlikti šiuos darbus: surengti integruotą vasaros stovyklą, kurioje kartu su sveikaisiais edukacinėje veikloje dalyvaus ir specialiųjų poreikių turintys vaikai, parengti audiogidus, surengti tarptautinę mokslinę konferenciją, skirtą Lietuvos istoriniams ryšiams su Saksonija. Taip pat ketinama intensyviai rengtis atkuriamam Valdovų rūmų B dalies ekspozicijų sukūrimui, nes 2018 m. planuojama lankytojams atverti Valdovų rūmų B dalį, t. y. iš esmės baigti Valdovų rūmų atkūrimo projektą. Su B dalies atvėrimu ir ekspozicijų įrengimu susijęs ir naujų parodų, edukacinių programų, teminių ekskursijų, kultūrinių renginių, leidinių rengimas.

Direktorius

Vydas Dolinskas